

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Krajowa dyrekcya finansów w Lwowskim administracyjnym okręgu, mianowała poborców podatku, Hieronima Schiller-Schildenfeld w Manasterzyskach i Izidora Pomiankowskiego w Cieszanowie, prowizorycznie podinspektorami podatkowymi drugiej klasy.

Lwów, 25. października 1856.

Krajowa dyrekcya finansów w Lwowskim administracyjnym okręgu nadała stanowczo przy urzędach podatkowych kontrolorom urzędu podatkowego Ludwikowi Lindes, Anzelmowi Skrzyszewskiemu, Karolowi Angermann i poborcy podatku konsumcyjnego Felixowi Dyduńskiemu posady poborców III. klasy, kontrolorowi urzędu podatkowego II. klasy Walentynowi Rondewald posadę kontrolora I. klasy, oficyałom urzędu podatkowego Antoniemu Ciepłińskiemu, Józefowi Reymann, Janowi Berezowskiemu i Edwardowi Ładuńskiemu posady kontrolorów III. klasy, porucznikowi IV. pułku artylerji polej Józefowi Müller posadę oficyała I. klasy, porucznikowi 24. pułku piechoty księcia Parmy Marcelowi Wiesiołowskiemu, porucznikowi korpusu wojskowych surweków Albertowi Zdobnickiemu posady oficyałów II. klasy, a oficyała rachunków podatkowych III. klasy Karola Frank posunęła na II. klasę, następnie porucznika 29. pułku piechoty Schönhals Adolfa Bittner mianowała prowizorycznym oficyałem urzędu podatkowego III. klasy, nakoniec furyera wojskowego departamentu obrachunkowego Maxymiliana Des Loges i praktykanta urzędu podatkowego Edwarda Zawistowskiego prowizorycznymi asystentami urzędu podatkowego III. klasy.

Lwów, 25. października 1856.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Mianowanie. — Księżna Orleańska w Medyolanie.)

Wiedeń, 25. października. Jej Mość Cesarzowa Marya Anna przybyła wczoraj w południe ze Styryi do Wiednia i zabawiwszy tylko przez obiad w Schönbrunnie odjechała osobnym pociągiem północnej kolei żelaznej do Pragi, dokąd przedwczoraj powrócił Cesarz Ferdynand z letniej rezydencji Ploshkowitz. — Jego Cesarzewska Mość Arcyksiężę Ferdynand Maxymilian spodziewany był dnia wczorajszego z Tryestu w Ischl.

— Gazeta wiedeńska donosi: Minister spraw wewnętrznych mianował galicyjskiego komisarza obwodowego trzeciej klasy, Emila Czerlunczakiewicza zostającego dotychczas przy ministerstwie spraw wewnętrznych, sekretarzem Namiestnictwa przy Bukowińskim sądzie krajowym.

— Jej królewicz. M. księżna orleańska przybyła 17. b. m. z Como do Medyolanu pod nazwiskiem hrabiny Villiers, w towarzystwie hrabi Paryża i księcia Chartres. Nazajutrz przybył tam także i księżę Jerzy saski, który z Rzymu powraca.

(Dalszy ciąg nowej ustawy o małżeństwie.)

Dodatek I.

§. 35. Za przekroczenie zakazów małżeństwa w tej ustawie wyszczególnionych. wyjąwszy wspomnianych w §. 11, względnie których według oddzielnych przepisów postąpieniem będzie, karcie należy tak głównego winowajcę jako i innych współwinnych, którzy się do tego przyłożyli, temi samymi karami, jakimi ustawy karne (§. 507 pow. ust. kar. i §§. 780 i 781 ust. kar. wojsk.) zagrożają zawarcia prawu przeciwnego małżeństwa, o ile niedopuszczono się czynu cięższe kary za sobą pociągającego.

Jeżeli przekroczenie popełnione było za granicą, bieg przedawnienia przekroczenia i kary, rozpoczyna się względnie poddanego austriackiego, dopiero od dnia powrotu jego do państw austriackich.

§. 36. O uwzględnieniu przeszkód do małżeństwa prawem kościelnem oznaczonych, władzy kościelnej upraszać należy. O ile zachodzi potrzeba potwierdzenia małżeństwa, władze kościelne oce-

niają. Potwierdzone małżeństwo uważa się pod względem skutków prawnych cywilnych tak, jakby od początku ważne zawarte było.

§. 37. Uwzględnienie zakazów §§. 4, 12 i 13 objętych, pozostawione jest panującemu. Podobnie małżeństwo pociągające za sobą przekroczenie z §. 13. odmówione sobie skutki prawne cywilne w całości lub części, za łaską panującego otrzymać może.

§. 28. Jeżeli narzeczeni udowodnią, iż władza kościelna uwolniła ich od drugiej i trzeciej zapowiedzi, władza obwodowa a w braku tej urząd okręgowy może drugie i trzecie przepisane tą ustawą obwieszczenia pominąć.

§. 39. Rząd krajowy dla bardzo ważnych przyczyn, a w szczególności nagłych okolicznościach władza obwodowa, a gdy udowodnione bliskie niebezpieczeństwo śmierci żadnej niedozwala zwłoki, także urząd okręgowy lub w miejscu jego władza gminna, mogą w zupełności, od zapowiedzi uwolnić o ile tej niniejsza ustawa wymaga, jednakże narzeczeni przed proboszczem i o ile można w obecności władzy politycznej pod przysięgą zapewnić winni, iż nie wiedzą o żadnej do zawarcia małżeństwa przeszkodzie.

§. 40. Uwolnienia od potrójnych obwieszczeń za złożeniem wspomnianej przysięgi i wtedy udzielić należy, jeżeli takie osoby chcą zawrzeć małżeństwo, o których powszechnie mniemają, iż są z sobą zaślubione.

§. 41. Małżonkowie chociażby się na to zgodzili, nie mogą samowolnie związków małżeńskich rozwiązywać; dozwolono im tylko dowodzić nieważności małżeństwa, lub żądać rozdzielenia co do stołu i łoża.

§. 42. O ważności małżeństwa między katolikami ten sąd duchowny rozstrzyga, który według praw katolickiego kościoła jest właściwy.

§. 43. O ważności małżeństw między katolickimi a niekatolickimi chrześcianami, dopóki jedna ze stron do kościoła katolickiego należy, jedynie sądy katolickie rozstrzygać mogą.

§. 44. Jeżeli jeden z współmałżonków, którzy się z sobą jako niekatolicy chrześciance pobrali, przechodzi na łono katolickiego kościoła, niezabrania się stronie niekatolickiej popierać swe prawa według ustaw i przed sądami małżeńskimi, którym ze względu na wyznanie podlega. Ważność nawet według tego prawa i przed tymże sądem z urzędu rozpoznawaną być może. Wyrok zapadły co do ważności małżeństwa staje się pod względem ocenienia stosunków prawnych cywilnych stanowczym. Wyrok orzekający nieważność winien być za pośrednictwem rządu krajowego sądowi kościelnemu strony katolickiej zakomunikowany, ażeby tenże rozstrzygnął, o ile zapadłe orzeczenie może wiązać sumienie współmałżonka katolika.

§. 45. Stronie która się stała katolicką, pozostawia się do woli, prawa swe jakie jej ustawy kościoła zapewniają, przed sądem duchownym popierać. Ten ostatni może nawet z urzędu dochodzić ważności małżeństwa. Jeżeli wyrok ostateczny nieważność orzeka, winien być za pośrednictwem rządu krajowego sądowi małżeńskiemu strony niekatolickiej dla stosownego postępowania zakomunikowany.

§. 46. Jeżeli sąd strony niekatolickiej orzeknie ważność, wolno jest tejże stronie żądać rozwiązania małżeństwa. Wyrok sądu katolickiego małżeńskiego nieważność uznający, za prawną przyczynę do rozwodu uważanym być ma, a sprawa bez ustanowienia obrońcy małżeństwa wprowadzoną będzie. Jeżeli żądanie rozwodu wniesionem niezostanie, strona katolicka może od zwyczajnego sędziego domagać się orzeczenia, aby odnoszące się do jej małżeństwa stosunki prawne cywilne tak urządzone zostały, jak gdyby rozwiązanie małżeństwa nastąpiło. Dopóki rozwód orzeczonemu lub wzywionemu wyrok niezapadł, żadna ze stron nie może wchodzić w nowe związki małżeńskie.

§. 47. Od dnia zapadłego wyroku (§. 46) uważa się małżeństwo pod względem skutków cywilnych za rozwiązane. Sędzia zwyczajny przy zachodzących sporach zastosuje się do przepisów §§. 117 i 142 pow. ust. cyw.

Jeżeli małżonkowie nie zgodzą się z sobą dobrowolnie co do stosunków majątkowych, wówczas majątek stanowiący wspólność, podobnie jak na przypadek śmierci podzielonym zostanie; umowy zaś małżeńskie (intercyzy) za wygasłe jak zwykle uważać należy.

Wyjątek jednak od tej reguły ma miejsce na korzyść strony niekatolickiej, jeżeli jej zarzucić nie można takiego czynu, któryby katolickiego współmałżonka, gdyby tenże przy niekatolickim był pozostał wyznaniu, nieuprawniał do wyniesienia skargi o rozwód

lub rozdział co do stołu i łoża; — a nawet strona niekatolicka zapewnione sobie intercyzą i kontraktem dziedzictwa prawa, dopóki za życia drugiej strony w związek małżeński nie wchodzi, w zupełności zachowuje.

Prócz tego sędzia zwyczajny, jeżeli stronie niekatolickiej pozostały majątek po rozwodzie do przyzwoitego utrzymania nie wystarcza, wymierzy odpowiednią kwotę przez drugą stronę płacić się mającą i stosowną do jej majątku. Atoli to zobowiązanie z ustaniem potrzeby niknie, lub jeżeli strona niekatolicka nowe zawrze małżeństwo.

§. 48. Jeżeli osoby, które się z sobą jako niekatolicycy chrześciance pobrali, pragną przejść na łono katolickiego kościoła; rozstrzyga sąd katolicki o ile zachodzi pytanie o ważność lub nieważność małżeństwa. O ile zaś w mowie będąca przeszkoda nieznaną jest w prawie, pod którym małżeństwo zawarte było, wyrok orzekający nieważność, co do swych wstecznych skutków na prawne stosunki dzieci tak uważanym być winien, jak gdyby rozwód nastąpił, i jedna strona drugiej w razie braku przyzwoitego utrzymania, o ile jej na to stosunki majątkowe pozwalają, ma roczną uiszczając płacę, która przez ugodę lub w razie niedojścia jej do skutku przez zwyczajnego sędziego oznaczoną zostanie. Zobowiązanie płacy ustaje, jeżeli strona, której ta przynależy, niepotrzebuje jej nadal do przyzwoitego utrzymania, lub się powtórnie zaślubi.

§. 49. Każdy wyrok co do ważności małżeństwa zakomunikowany będzie przez biskupa właściwego sądu małżeńskiego naczelnikowi politycznemu kraju, któremu służy prawo przedsięwzięcia stosownych środków.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Ameryka.

(Doniesienia z centralnej Ameryki.)

Paropływ „Washington“ przywiózł do Southamptonu pocztę nowojorską z 4. października. Stanowisko Walkera ma być znów silniejsze i utrwalone, a Rivas'a opuściły, jak słyhać, wszystkie stronnictwa. W Costa Rica sroży się cholera nadzwyczajnie, wojsko odmówiło posłuszeństwa, i nie chce wyruszyć powtórnie na Nicaraguę.

Według dawniejszych doniesień dziennika *Panama Star and Herald* miał generał Walker doznać ostatnimi czasy klęsk rozmaitych. Jeden z jego oficerów pułkownik Byson Cole przedsięwziął z oddziałem około 100 zbrojnych wyprawę do Chontales dla znalezienia mieszkańców tamtejszych do kontrybucji bydła rzeźnego, lecz włóscianie oparli się zbrojną ręką i trzykrotnie napędzili oddział Walkera. Nieszczęśliwa ta wyprawa trwała od 22go lipca do 14go września. Wiadomo, że mr. P. Soule nabył jedną z najpiękniejszych plantacji kakao w Nicaragui za 50.000, a właściwie za 20.000 lub 15.000 dolarów, gdyż zapłacił asygnatami pożyczki, które wartość swą utraciły. W Segowii zamordowano prezydenta Estradę.

Hiszpania.

(P. Benkendorf wręcza listy Cesarza Aleksandra. — Dekreta królewskie. — Zapowiedziane mianowania ambasadorów. — Depesza z 20. października.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 17. października: Dziś o godzinie 5½ był u Królowej na osobnej audyencji hrabia Benkendorf. Jeździł po niego Majordomo Mayorel powozem królewskim i towarzyszył mu do pałacu. Ambasador rosyjski doręczył Królowej pismo Cesarza Aleksandra.

— *Gazeta madrycka* ogłasza dwa dekreta królewskie, z których jeden potwierdza konkordat z roku 1851, a drugi zawiesza ustawę dezamortyzacyję. Oto dosłowna treść tych dokumentów:

1) „Ministryum spraw zagranicznych. Powody przedłożone Jej król. Mości. Najjaśniejsza Pani! Konkordat zawarty z stolicą apostolską ze strony upoważnionego należycie ustawą z 8go maja 1849 rządu Waszej król. Mości, a ratyfikowany na dniu 1go kwietnia 1851 jest to zarazem bardzo ważna ustawa państwa i akt, mający całe znaczenie traktatu międzynarodowego, a w tym względzie nie mogą być ani znoszone, ani zmieniane postanowienia jego bez porozumienia i asystencji obudwu stron kontrahujących. Mimo to przyjęte zostały w ciągu ostatnich zaburzeń rozmaite rozporządzenia, któremi w sposób mniej więcej bezpośredni zniesione lub zmienione zostały pewne artykuły tej solennej ugody. Zaszczyceni wysokiem zaufaniem Waszej król. Mości odpowiedzialni doradźcy korony nie mogli nierozważyć tego, co się stało; zastanawiali się więc nad tą trudną kwestyą, i uznali, że byłoby to z uszczerbkiem nie tylko stawy, ale nawet i ze szkodą dla rządu monarchyi, jeśliby ktokolwiek opierając się na tym wypadku mógł sądzić, że nie przestrzegamy należycie wiernego dopełnienia i świętości traktatu. Najjaśniejsza Pani nie wchodząc w inne największej wagi powody, które rząd Waszej król. Mości zawsze ocenić umie, zmusza nas ta jedna uwaga już podpisać niniejsze wyjaśnienie i przedłożyć Waszej królewskiej Mości do najwyższego potwierdzenia projekt ustawy, który mamy zaszczyt złożyć w Wasze królewskie ręce. Madryt, 13. października 1856.“ (Następują podpisy wszystkich ministrów).

Dekret królewski.

Zważywszy powody, które wyjaśniła Mi Moja rada ministrów, postanowiłam co następuje:

Artykuł 1. Wszystkie jakiegokolwiek rodzaju rozporządzenia, które w jakibądź sposób znoszą, zmieniają lub modyfikują postanowienia konkordatu, zawartego ze stolicą papieżką na dniu 16. marca 1851, są i pozostaną nieważne.

Artykuł 2. Przynależne ministerya, każde w swoim zakresie, zaproponują Mi niezwłocznie potrzebne w tym zamiarze środki. ażeby niniejszy dekret natychmiast w zupełności wykonany został. Dan w pałacu 13. października 1856.

Królowa.

Kontrasygnował: Prezydent rady ministeryalnej książe Walencyi.

II. Powody przedłożone Jej Mości Królowej. Najjaśniejsza Pani. Wydana na dniu 1. maja 1855 ustawa dezamortyzacji nastęca tak wielkie trudności w wykonaniu swoim, a zarazem osłabia i narusza tak ważne zasady i poszanowania godne stosunki, że radcy Waszej król. Mości uważają to za jeden z pierwszych obowiązków swoich, upraszać Waszą król. Mość, ażebyś raczyła zawiesić dalsze przeprowadzenie tej ustawy. W stosownym czasie, gdy Kortezy państwa będą zebrane, zaproponują podpisani ministrowie, otrzymawszy tymczasowo przyzwolenie Waszej król. Mości zgromadzonym Kortezom stanowcze rozstrzygnięcie, jakie uważają za stosowne do urzeczywistnienia zamiaru, w którym doradzają Waszej król. Mości potwierdzenia załączonego projektu ustawy. Madryt, 14. października 1856. (Następują podpisy ministrów).

Na wniosek Mojej rady ministeryalnej postanawiam co następuje:

Artykuł 1. Dopełnienie wydanej na dniu 1. maja 1855 ustawy dezamortyzacji zostaje na przyszłość i od dnia dzisiejszego zawieszona.

Artykuł 2. Stosownie do tego zakazu nie będzie już żadne z dóbr, których sprzedaż nakazuje wspomniona ustawa, wystawiane na licytację publiczną, a nieukończone jeszcze licytacje nieotrzymają potwierdzenia.

Artykuł 3. Rząd zaproponuje Kortezom stanowcze rozstrzygnięcie kwestyi względem dopełnienia wspomnianej ustawy.

Dan w pałacu, 14. października 1856.

Królowa.

Kontrasygnował: Prezydent rady ministeryalnej książe Walencyi.

— W **Madrycie** spodziewano się według doniesień tamtejszych z 17go b. m. mianowania księcia Rivas posłem w Paryżu, Don Lepez'a de la Torre-Ayllon posłem w Wiedniu, margrabi Ribera w Berlinie i p. Souza w Konstantynopolu.

— Depesza z **Madrytu** z 20. października donosi: „*Gazeta madrycka* ogłasza dziś dekret królewski z ulaskawieniem dla wszystkich osób skazanych za wypadki lipcowe. Inny dekret znosi postanowienia uchwały, którą nałożony został sekwestr na dobra królowy Krystyny. Trzeci dekret nakoniec potwierdza wszelkie w czerwcu i lipcu 1854 nadane urzęda i stopnie.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Zawierzytelnienie p. Pacheco.)

Londyn, 21. października. Hiszpański ambasador p. Pacheco miał wczoraj pierwszą audyencyę u Królowy i doręczył jej swoje listy wierzytelne. Przedstawiał go Królowej minister spraw zagranicznych Lord Clarendon, i p. Pacheco pozostał tymczasowo gościem Królowy w Windsorze. Także wicehrabia Palmerston przybył wczoraj z małżonką swoją do zamku Windsor w odwiedziny do Królowy.

Francya.

(Książę Adalbert wyjechał z żoną. — Marszałek Bosquet w Compiègne. — Willa dla W. księżny Heleny. — Ambasador neapolitański zostaje. — Doniesienia z Algierji.)

Paryż, 21. października. Książę bawarski Adalbert i małżonka jego odjechali ztąd wczoraj na Sztrasburg do Niemiec. — Marszałek Bosquet przybył tu 18go z Bayonny i odjechał tego samego dnia razem z Cesarzem do Compiègne, dokąd odszedł też wczoraj pociąg z zaproszonymi gośćmi. Jeden z dzienników prowincjonalnych donosi, że wile Bermond w St. Etienne najęto na rachunek ces. familii rosyjskiej, i podobno przeznaczono na mieszkanie Wielkiej księżny Heleny, ciotki Cesarza Aleksandra. Neapolitański ambasador p. Antonini nie żądał dotychczas swoich paszportów i pozostaje w Paryżu, co naturalnie powiększa jeszcze nadzieję pojednania.

Monitor algierski powtarza znane już z raportu generał-gubernatora Randon szczegóły o walkach z 7. i 8. października w Kabylii, a potem donosi dalej: „Dwa dni te, w których nieprzyjacieli stracił 95 poległych i znaczną liczbę ranionych, przyniosły pożądane owoce. Beni-Mahmudzi obawiając się, by niepostąpiono z nimi tak surowo jak z Beni-Dualami, pospieżyli do obozu naszego z podaniem się. Na tem skończyła się ekspedycja. Wojska nasze przywróciły więc zagrożony na chwilę spokój w tej części Kabylii, i ze względu na zbliżającą się słotną porę roku nastąpiła dla nich potrzeba powrócić na dawne leże. Marszałek Randon rozkazał przeto generałowi Jussuf, stojącemu obozem pod Khamis, ażeby na dniu 9. paźdz. zbliżył się ku gościńcowi wiodącemu z Tizi-Uzu do karawanseraju Azib-Zumunu, a dywizya Renaulta zwinęła tego samego dnia swój obóz, by stanowczo opuścić góry i zejść w dolinę Sebawu. W chwili, gdy opuszczała swoje stanowiska, próbowali Beni-Dualowie przy pomocy Beni-Ratów przeszkadzać jej poruszeniom, rażąc tylną straż naszą ogniem karabinowym. Ale okazali tyle tylko, że stracili 15 ludzi, gdy my tymczasem mieliśmy tylko 6 lekko ranionych. Kolumna przebyła potem osady kilku szczeptów, które przyjmowały ją z oznakami najszczerzej uległości, i przybyła o 4. godzinie z południa bez przeszkody do Tizi-Uzu. Marszałka Randon,

który 12go odplynął z Dellys okrętem „Cacique“, przyjmowano bardzo świetnie w Algierze. Dzięki troskliwości jego o waleczne wojsko zostali wszyscy ranieni i chorzy (12 oficerów i 268 żołnierzy), których sprowadzono do Dellys, umieszczeni na tej samej fregacie, i w ciągu przejazdu pielęgnowano ich jak najstaranniej.“

Włochy.

(Sprawy zaburzenia w S. Marino.)

O zaszyłych w S. Marino zaburzeniach donoszą teraz, że głównym ich sprawcą był zbieg polityczny Antoni Ercolani, do którego przyłączyli się i inni wychodźcy, a mianowicie A. Grazia, Chiesa i Vernochi. Przeciwnicy ich domagali się od rządu, by ich wydalono, a że to nienastąpiło, przeto przyszło do sporu, w którym kilku pokaleczono. Chiesa umarł z ran, Ercolani zaś ratował się ucieczką.

Niemce.

(Toskańskie poselstwo nadzwyczajne do Drezdna. — Ograniczenie związków studentek.)

Książę Andrzej Corsini przybył do Drezdna w nadzwyczajnem poselstwie Jego królewicz. Mości Wielkiego księcia Toskanii, by oświadczyć się uroczyście o rękę Jej królewicz. Mości księżniczki Anny dla Jego królewicz. Mości Wielkiego księcia Ferdynanda, następcy tronu Toskanii, i ułożyć warunki kontraktu ślubnego. Dzień uroczystego oświadczenia nie został jeszcze oznaczony.

— Podług doniesienia w dzienniku *Schwab. Merkur* oznajmiono korporacji studentów w **Heidelbergu**, iż na mocy wyższego rozporządzenia potrzebują wszelkie towarzystwa i związki studentów potwierdzenia ze strony senatu.

Królestwo Polskie.

(Powrót dostojnych osób z koronacyi. — Dekreta konfiskaty. — Konferencye w Berlinie względem nowych kolei. — Obostrzenie pogranicza. — Kolei do Prus. — Uaskawienia.)

Według wiadomości z dnia 17. października, powrócił do Warszawy tajny radca Tymowski, minister-sekretarz Królestwa Polskiego i członek rady państwa, wraz z urzędnikami sekretaryatu, którzy mu towarzyszyli do Moskwy na koronację Cesarza. Następnie powrócił z tamąd nadzwyczajny poseł Ojca świętego, książę Chigi do Warszawy. Mikołaj książę Nassawski udał się w dalszą podróż z powrotem do Niemiec. — Rada administracyjna królestwa Polski zadekretowała na mocy rozporządzenia z 14. kwietnia 1835 konfiskację na majątek M. Jankowskiego, który służył w dawnej polskiej armii, J. Kotarskiego, który służył w przybocznej gwardyi rosyjskiej, A. Kochańskiego, W. Sobieskiego, podporucznika w 5. pułku piechoty dawnej armii polskiej, tudzież R. Sawicza.

— Z **Warszawy** donoszą z 20go b. m., że generał-major Smolikowski udać się ma z polecenia rządu do Berlina, gdzie w charakterze komisarza Królestwa Polskiego weźmie udział w przyszłych konferencyach berlińskich względem nowych komunikacyi kolei żelaznej między Prusami, Polską i Rosyą.

— Z nadgraniczy prusko-rosyjskiej piszą z 17. października do *K. H. Z.*: Niespodziewanie pojawił się tu jeden pułk pionierów rosyjskich z okolic Petersburga dla zluźnienia straży pogranicznej. W Nowem-mieście stoi 400 żołnierza, resztę rozlokowano wzdłuż granicy. Ścisłe strażowanie pogranicza utrudniło przemysłnikom przemykanie towarów, i muszą szukać coraz nowych ścieżek lasami i przez moczary. Ztemwszystkiem jednak często wpadają w ręce strażników.

— Dziennikowi *K. H. Ztg.* donoszą z Polski, że książę Gorczakow przywiózł ze sobą rozkaz cesarski względem wyciągnięcia linii do kolei żelaznej z Łowicza na Włocławek ku pruskiej granicy i do Turunia, a mianowicie u granicy wiodącej na wioskę Otłoczyn. Roboty przygotowawcze mają być natychmiast rozpoczęte.

Warszawa, 23. października. Gazeta warszawska donosi: Najjaśniejszy Pan na przedstawienie JO. księcia Namiestnika królestwa, o dozwolenie przebywającym w Paryżu wychodźcom polskim Waleryanowi Różyckiemu i Ludwikowi Szymańskiemu, powrócić do kraju, Najmiłościwiej udzielił raczył pomienionym wychodźcom, zgodnie z wnioskiem Jego książęcej Mości, zupełne przebaczenie.

Rosya.

(Odnaczenie generała Krasińskiego. — Eskadra rosyjska na morzu śródziemnem.)

Dzienniki rosyjskie ogłaszają następujący reskrypt Cesarski wydany na imię członka rady państwa, generał-adjutanta Krasińskiego:

Hrabio Wincenty synu Jana! Długoletnia służba Wasza, nacechowana niezachwianą przychylnością do Tronu, odznaczała się zawsze gorliwością i skutecznym wykonaniem powierzonych wam obowiązków. Obecnie, szczególnymi trudami przez ciąg czasowego zarządzenia wydziałem cywilnym królestwa Polskiego, daliście nowy dowód stałej gorliwości o dobro Państwa. Wypełniwszy powyższe obowiązki z niezmierną czynnością i zupełnem powodzeniem, usprawiedliwiłście zupełnie położone w was przeze mnie zaufanie. Przez słuszny wzgląd na tak chwalebne i użyteczne czyny wasze, poczytuję Sobie za przyjemny obowiązek wynurzyć wam szczerą Mą wdzięczność, a w dowód szczególnej Mejskiej łaski, obdarzam was załączonym przy niniejszem brylantami ozdobnym pierścieniem z Moim portretem, pozostając dla was na zawsze życzliwym.

Alexander.

Moskwa, 26. sierpnia 1856.

Dnia 21. zrana zawinęły do Kielu wojenne okręta rosyjskie, a mianowicie śrubowy okręt liniowy „Wyborg“, fregata śrubowa „Połkan“, fregata żaglowa „Castor“ i bryg żaglowy „Philoktete“. Należąca do eskadry fregata „Olaf“ odplynęła Sundem do Nissy, gdzie zostawać będzie do dyspozycyi J. M. Cesarzowej (matki) rosyjskiej. Inne okręta, jako to: „Połkan“ i „Philoktete“ przeznaczone są do Aten i do Konstantynopola i zapewne żaden z nich nie pokaże się w zatoce neapolitańskiej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa zwiedzi eskadra natomiast Cherbourg lub Brest.

Grecya.

(Wywóz zboża zakazany.)

Ateny, 18. października. W Senacie odbyły się zważne debaty nad wzmagającą się coraz dotkliwiej drożyzną. Wywóz zboża z portów greckich został tymczasowo zakazany.

Turcya.

(Wzmocnienie floty angielskiej. — Oficerowie rosyjscy. — Ambasada perska do Francji. — Komisya bankowa. — Wiadomości bieżące. — Negocjacya pożyczki. — Jenerał Guyon umarł. — Poseł perski przybył. — Poświęcenie szpitalu niemieckiego.)

Ostatnie wiadomości z Konstantynopola otrzymane drogą zwyczajną sięgają po dzień 12go b. m. *Journal de Constantinople* pisze:

„Upieranie się Rosyi przy Bolgradzie i wyspy węzowej jest główną przyczyną, że eskadra angielska pod wodzą admirała Lyons zamiast odbicia z pod Konstantynopola dnia 30. września według postanowień traktatu paryskiego, wzmocnia się tem więcej jeszcze, jak o tem dawniej już dziennik nasz donosił.

— Przybył tu 10go paropływ śrubowy „Majestic“, który był pod Urła. Spodziewają się jeszcze dwóch innych okrętów liniowych, „Cressy“ i „Brunswik“.

— Angielska fregata parowa „Magicienne“ odplynęła z pod Konstantynopola pod wyspę węzową, gdzie się tu znajduje jedna korweta angielska i jedna łódź kanonierska.

— Z Odessy do Konstantynopola przybyło kilku oficerów rosyjskich, którzy od rządu swego otrzymali pozwolenie do uczestniczenia w wyprawie przeciw Kabilom.

— 20go spodziewają się tu posta perskiego, któremu dodano kilku książąt z familii Szacha.

— Komisya finansowa rozpocznie dopiero 15. b. m. rozpoznawanie projektów i ofert względem utworzenia tureckiego banku narodowego.

— Paropływem Lloyda „Asia“ nadeszły do Tryestu wiadomości z **Konstantynopola** z 17. października. Za staraniem ministra finansów zebrała się znowu komisya zamieszkałych w Stambule bankierów, by naradzać się nad dostarczeniem rządowi tureckiemu pożyczki w kwocie ośmiu milionów piastrow. — Znany pod imieniem Churszyda Baszy generał Guyon, który miał znaczny udział w rewolucyjnych zaburzeniach w latach 1848 i 1849, umarł na cholerę w Konstantynopolu i został pochowany na wojskowym cmentarzu angielskim. Także w Salonice pokazała się cholera; odchodzące z tamąd okręta muszą się zaopatrywać w świadectwa zdrowia. — Angielskie okręta liniowe „Cressy“, „Colossus“ i fregata parowa „Curaçao“ zostały powołane do Konstantynopola. — Przybyło już kilku inżynierów angielskich, by zbadać zaprojektowaną linię kolei Eufratu. — Przeznaczony do Francji poseł perski Feruk Khan przybył paropływem Lloyda do stolicy tureckiej. — Odbyło się uroczyste poświęcenie szpitalu przeznaczonego dla Niemców; król pruski ambasador p. Wildenbruck miał przy tej sposobności stosowną przemowę. — Familia Lorda Stratforda przybyła z Anglii.

Bejrut, 6go października. Angielskie towarzystwo zakłada tu bank wekslowy pod nazwą „ces. tureckiego banku“.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, (czwartek) 23. października 9. godzina zrana. Dziśniejszy *Monitor* podaje w dziesięciu szpaltach raport ministra wojny o organizacyi armii orientalnej. Cesarz powiada w swem piśmie do marszałka: „Nakazując ogłoszenie tego ważnego dokumentu chciałem poddać pod sąd publiczności zasługi, których całą ważność tylko ja sam znałem, ażeby tym sposobem wynagrodziła ojczyzna wdzięcznością swoją zarówno temu, który wczesnem skupieniem żywiołów przygotował zwycięstwo, jak i temu, który odniósł je życiem stosownych środków na miejscu.“

Paryż, 25. października. Wczoraj wieczór renta 3proc. 66.27. — *Monitor* ogłasza dokumenta odnoszące się do sprawy neapolitańskiej. Francuski ambasador Brenier przedłożył rządowi neapolitańskiemu dnia 21. b. m. notę z oznajmieniem o zerwaniu stosunków dyplomatycznych. Konzuluwice mocarstw zachodnich pozostają na miejscu, flota francuska zostanie tymczasowo w Tulonie, angielska w Malcie. Okręta tych flot będą kolejno zwiedzać porty neapolitańskie.

Petersburg, 24. października. Gazeta Senatu donosi o wymianie wzajemnej deklaracyi, mocą której przywrócona została moc obowiązująca traktatem zawartym przed wojną. Kilka kolonii wojskowych przydzielono ministrowi dóbr skarbowych. — Kupcy moskiewscy przeznaczyli 300.000 rubli na założenie szpitalu wojskowego.

Genue, 22. października. W więzieniu St. Pancrazio w Cagliari zaszły rozruchy, które poskromiono siłą zbrojną.

Korfu, 21. października. W nocy z dnia 12. b. m. dało się czuć trzęsienie ziemi w Malcie, Syra, Valona, S. Mario i Corfu. We wszystkich tych miejscach zadrgała ziemia trzy razy raz po raz dość silnie, trzęsienie jednak niewyrządziło znacznej szkody.

Turyn, 25. października. Król wyjeżdża dziś do Genuy na przyjęcie owdowiałej Cesarzowej rosyjskiej. Cesarzowa zabawi tylko kilka godzin w Genuy i uda się do Nizzy.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dnia 25. października.				
Dukat holenderski mon. konw.	4	51	4	54
Dukat cesarski " "	4	55	4	58
Półimperial zł. rosyjski " "	8	28	8	31
Rubel srebrny rosyjski " "	1	38 1/2	1	39 1/2
Talar pruski " "	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	80	15	80	40
Galic. listy zastawne za 100 złr. } kuponów	7 1/2	—	7 1/2	30
5% Pożyczka narodowa }	82	15	83	15

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 24. października.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa 5% za sto	81 5/8	81 1/16	81 1/16
detto pożyczki narod. 5%	83 1/8	83 3/16	83 1/16
detto z r. 1851 serya B. 5%	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłata 5%	—	—	—
Obligacje długu państwa 4 1/2%	—	—	—
detto 4%	64	64	64
detto z r. 1850 z wypłata 4%	—	—	—
detto 3%	—	—	—
detto 2 1/2%	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 "	—	—	—
detto "	123 3/4	123 3/4	123 3/4
detto "	—	—	—
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 1/2%	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	86	86	86
detto galicyjskie i węgierskie 5%	74 7/8	75 1/4	75
detto krajów koron. 5%	—	—	—
Akcyje bankowe 1061	1058	1059	1059
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr. "	—	—	—
Akcyje c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 325 1/4	325 1/4	324	324
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2610	2607 1/2	2610	2610
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr. "	—	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. "	—	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr. "	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 591	582	587	587
Akcyje austr. Lloyda w Tryescie na 500 złr. "	—	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. "	—	—	—
Renty Como "	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 24. października.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych "	—	2 m.	—
Augsburg za 100 złr. kur. }	107 106 3/4	106 7/8	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 105 1/2	105 1/2	3 m.	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont. "	—	2 m.	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 78 1/2	78 1/2	2 m.	2 m.
Lipsk za 100 talarów "	—	2 m.	2 m.
Liwna za 300 lire toskań. "	—	2 m.	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl. 10—20	18 19 l.	10—19	3 m.
Lyon za 300 franków 123 1/4	123 1/4	2 m.	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. "	—	2 m.	2 m.
Marsylia za 300 franków 123 3/8	3/8 l.	123 3/8	2 m.
Paryż za 300 franków }	123 3/4 1/2	123 1/2	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para 258	258 1/2	31 T. S.	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para 470	473	471	T. S.
Cesarskie dukaty 9 7/8	9 7/8	Agio.	Agio.
Dukaty al marco "	—	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. paźdz. o pierwszej godzinie po południu.
 Pożyczka narodowa 5% 83—83 1/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 91—92. Lomb. wen. pożyczki z 5% 93—93 1/2. Obligacje długu państwa 5% 81 1/2—81 5/8, detto 4 1/2% 70 3/4—71, detto 4% 63 3/4—64, detto 3% 50—50 1/4. detto 2 1/2% 40 1/2—40 3/4, detto 1% 16 1/2—16 3/4. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 95—96. Detto Oedenbursg. z wypł. 5% 93—94. Detto Peszt. 4% 93—94. Detto Medyol. 4% 91—92. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 86—86 1/4. Galic. i węgier. 5% 74 1/2—75. Detto innych krajów koron.

81—82. Obl. bank. 2 1/2% 61—61 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 254—256. Detto z r. 1839 123 1/4—123 1/2. Detto z r. 1854 106 1/8—106 1/4. Renty Como 13 1/2—13 3/4.
 Galic. list. zastawne 4% 76—77. Póln. Oblig. Prior. 5% 84—84 1/2. Glognickie 5% 80—81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 82—83. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89—90. 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116—117. Akcyje bank. narodowego 1055—1056. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 320—320 1/2. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 113 1/4—113 1/2. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 258—260. Detto póln. kolei 259—259 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 321 1/4—322. Detto tow. żegl. parowej 580—581. Detto 13. wydania 574—575. Detto Lloyda 435—438. Peszt. mostu łańcuch. 79—80. Akcyje młyna parowego wiedz. 84—86. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 24—25. Detto 2. wydania 39—40. Esterhazego losy 40 złr. 72—72 1/2. Windischgrätz losy 24—24 1/4. Waldsteina losy 24—24 1/4. Keglevicha losy 11 1/4—11 1/2. Ks. Salma losy 38 1/4—38 1/2. St. Genois 38—38 1/2. Palfego losy 37 1/2—38. Clarego 39—39 1/4.
 Amsterdam 2 m. 88 1/2. — Augsburg Uso 107. — Bukareszt 31 T. 258—257. — Konstantynopol 31 T. 472. — Frankfurt 3 m. 105 3/4 t. — Hamburg 2 m. 78 5/8. — Liwna 2 m. 106 l. — Londyn 3 m. 10.20. — Medyolan 2 m. 105. — Paryż 2 m. 123 3/8. — Cesarskich ważnych dukatów agio 10—10. — Napoleondor 8 16—8 17. Angielskie Sover. 10 25. — 10 26. Imperial Ros. 8 31—8 32.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. października.
 Oblig. długu państwa 5% 81 1/2; 4 1/2 —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% 50 1/4; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1049. Akcyje kolei póln. 2570. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 576. Lloyd 435. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomtowego à 500 złr. — złr.
 Amsterdam 1. 2 m. 89 1/8. Augsburg 107 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 105 5/8 2 m. Hamburg 78 5/8 2 m. Liwna — 1. 2 m. Londyn 10 — 21. 2 m. Medyolan 105 1/8. Marsylia 123 1/2. Paryż 123 3/8. Bukareszt 257. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 10. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. —. Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 74 13/16. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 105 7/8. Pożyczka narodowa 83. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredytu. 317. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. października.
 Hr. Lanckoroński Teodor, z Podubiec. — PP. Sozański Celest., z Błazowa. — Skarżyński Wład., z Turzycy. — Turkuły Józef Tad. i Onufry, z Krakowa. — Mrozowski Mich., z Choderkowic. — Szuhajewski Józef, z Tesarowa. — Pawlikowski Emil, z Brzeżan. — Ostermann Jan, c. k. pens. radca gubern., z Kalasza. — Zadurówicz Adolf, z Czerniowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. października.
 Br. Walterskirchen, c. k. rotmistrz, do Dembicy. — PP. Obniski Wiktor, do Żółkwi. — Chmielewski Karol, do Buska. — Żarski Kazimierz, do Kulawy. — Puzyna Władysław, do Martynowa. — Duniecki Józef, adw. kraj. do Brzeżan. — Plattner Piotr, do Szmańkowic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie dnia 25. i 26. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	329.49	— 0.1°	90.4	północny	sl. pochmurno
2. god. popoł.	330.03	+ 3.6°	67.0	"	"
10. god. wiecz.	329.96	+ 1.8°	81.9	"	mier. "
6. god. zrana	330.39	+ 1.9°	86.3	północny	sl. pochmurno
2. god. popoł.	331.21	+ 2.8°	86.5	póln.-zach.	" pogoda
10. god. wiecz.	331.79	+ 1.2°	84.4	północny	" "

THEATR.

Dzisiaj: Opera niem.: „Norma.”
 Jutro: Na korzyść p. Jean Petit komedia niem.: „Der Goldkönig, der Vogelhändler und der Pudelscher, oder Die Eisenforte im grauen Thore.”

KRONIKA.

Jaki rozwój przybiera w Węgrzech handel zbożem, okazuje się z rozpoznania list przywozu i wywozu miasta Pesztu. Według tych wynosił w roku 1854 przywóz zboża i owoców strączkowych 4,500.000 mac, wywóz 2,000.000 mac; w roku 1855 wynosił pierwszy 4,200.000 mac, a drugi 3,100.000 mac.

— Z galerii obrazów hrabi Suffolk w Charlton parku (Wiltshire), gdzie jest jeden z najkosztowniejszych zbiorów prywatnych Anglii, skradziono w nocy 10. paźdz. kilka bardzo rzadkich obrazów dawnych artystów. Między innymi Madonnę z dzieckiem pędla Leonardo da Vinci, Madonnę Procacciniego, Głowę Zbawiciela i Narodzenie pędla Guidona Reni, Ciesię Anibala Carracci, dwa widoki sielskie Gasparda Poussina, Widok morza przez Van der Velde, Widok Tivoli Poussina i widok holenderskiego miasta pędla Van der Heyden.
 — W Birminghamie znajduje się wielka fabryka, gdzie same tylko oczy

szklanne do lalek wyrabiają. Właściciel jej opowiadał niedawno wydziałowi Izby niższej następujące zdarzenie: „Przed niedawnym dopiero czasem otworzyłem moją fabrykę, a najpierwszą podróż kupiecką odbyłem do Londynu. W mieście tem zaznajomiłem się z pewnym kupcem, który zaproponował mi, bym mu dostarczył ócz szklanych do lalek. Propozycja ta onal że mię nie obrazila, lecz kupiec ten zaprowadził mię do bardzo wielkiego lokalu zastawionego od dołu aż do stropu różnemi częściami lalek. Są to same tylko nogi i ramiona — rzecze kupiec; tułowy złożone są na spodzie, gdyż tu miejsca dla nich zabrakło. Teraz dopiero pojąłem, jak wielką liczbę ócz szklanych kupiec ten potrzebuje, zaczęm podjąłem się tej dostawy, gdyby na próbę nieco towaru tego u mnie zamówił. Na to okazał mi rozmaite próbki, a wartość tymczasowego dopiero obstalunku towaru wspomnianego wynosiła przeszło 2000 funtów szter.”